

Kunst en politie op één campus

De kunstencampus in Herentals verrast en verbindt. Het is een opmerkelijke renovatie van een zware kolos naar een open gebouw. Politielui, leerkrachten, leerlingen en archiefmedewerkers, alle gebruikers zijn er gelijk. Het toont dat samenwerken werkt.

Ondanks de zeer diverse functies straalt het gebouw vandaag harmonie uit.

De stad Herentals was al geruime tijd op zoek naar een nieuwe locatie voor een kunstencampus. De huisvesting van de twee academies voldeed niet meer en de capaciteit was te beperkt. Ook zocht de stad een oplossing voor een aantal diensten die te verspreid lagen over het grondgebied. Eind 2013 kwam er een aanbod van Proximus voor de aankoop van hun gebouw in de Molenvest waar op dat moment de politiezone Neteland al huisde. In nauw overleg met de directeurs van de twee academies bestudeerden de stad en de politie het aanbod en het gebouw grondig. Een positieve bouwtechnische haalbaarheidsstudie en een geslaagde onderhandeling met Proximus mondden uit in de aankoop van het gebouw.

De juiste ontwerper

De zoektocht naar een geschikte ontwerper voor de kunstencampus verliep via de Open Oproep van de Vlaams Bouwmeester. Een onafhankelijke deskundige stond de stad en de politiezone bij tijdens de selectieprocedure en leidde tot de gunning aan Frederic Vandoninck Wouter Willems architecten (FVWW). Na een renovatie van bijna drie jaar verhuisden achtereenvolgens het hoofdcommissariaat van politiezone Neteland, beide academies, het stadsarchief en de Herentalse verenigingen dit jaar naar de kunstencampus.

Van kolos naar connectie

Het nieuwe ontwerp moest de zware kolos met zijn gesloten benedenverdieping omtoveren in een open gebouw dat connectie met de buurt maakt en ontmoeting stimuleert. Ondanks de zeer diverse functies straalt het gebouw vandaag harmonie uit en kregen alle bestemmingen een evenwaardige invulling. Politielui, leerkrachten, leerlingen en archiefmedewerkers, alle gebruikers zijn er gelijk.

Aan de rechterkant bevindt zich het onthaal van de politie, heel zichtbaar en toegankelijk.

Een stad in een stad

Dwars door het gebouw realiseerden de ontwerpers een publieke doorsteek. Die binnenstraat verankert het gebouw in de stad. Aan de rechterkant bevindt zich het onthaal van de politie, heel zichtbaar en toegankelijk. Ertegenover heb je de kunstencampus. De twee dialogeren met elkaar via grote glaspartijen met diepe vensterbanken die als zitbank kunnen dienen. Een groot spiegelvlak markeert de ingang naar het stadsarchief en de polyvalente ruimtes van het verenigingsleven. Niets in het ontwerp is dwingend, maar er is wel de suggestie van interactie via informele punten.

Lijnen en doorzichten

Het gebouw kreeg een nieuwe energieperformante gevel met drie kenmerkende materialen: aluminium, polycarbonaat en glas. Aan de straatkant domineert de horizontale richting en wordt de lengte van het gebouw benadrukt. De binnengevels hebben een verticale geleiding en richten de blik naar de hemel en de iconische zendmast. Doorzichten verbinden de gebruikers met de omgeving en met elkaar. Binnen is de originele betonstructuur zichtbaar gemaakt. De sporen van het verouderingsproces maken het geheel levend. De binnenruimtes zijn sober met naadloze vloeren en vast meubilair in hout en granito. Veel aandacht ging uit naar de akoestiek.

Duurzaam lokaal klimaatproject

De stad streefde van bij de start naar een energievriendelijke renovatie zonder sloopafval. Deze ambitie kreeg een duw in de rug van de Vlaamse overheid die de kunstencampus en het politiecommissariaat selecteerde als lokaal klimaatproject. Dit leverde de stad een projectsubsidie van 187.500 euro op. De isolatie van de buitenschil, een doorzicht gebouwenbeheerssysteem, zonnepanelen en groendaken, maken van de kunstencampus een BEN-gebouw. De renovatie ondersteunt ook de versterking van het kernwinkelgebied. Door de centralisatie van de openbare diensten op een locatie die vooral voor zwakke weggebruikers vlot toegankelijk is, streeft de stad naar een modal shift.

Regelmaatregel

Veertien spiegelende sterren werpen lichtgevende letters op de voorgevel en vormen het letterbeeld REGELMAATREGEL. De installatie van kunstenaar Gert Robijns is een samenvoeging van regel, regelmaat, maat en maatregel. Dat zinspeelt op de ongebruikelijke combinatie van de activiteiten in het gebouw. Kunsten kennen weinig regels en de politie is net bezig met regelgeving. Die twee komen mooi samen in Regelmaatregel. Het woord creëert een verbinding tussen de verschillende gebruikers.

KATRIEN GORDTS
redacteur Lokaal

TECHNISCHE FICHE

- **Totale oppervlakte:** 11.600 m²
- **Politiezone Neteland:** 136 medewerkers
- **Academie voor beeldende kunst (ABK):** 850 leerlingen
- **Academie voor muziek, woord en dans (AMWD):** 1600 leerlingen
- **Erfgoeddepot en stadsarchief:** 6 medewerkers, 3 km aan documenten en boeken, 1000-tal kunstwerken, beelden en textiel
- **Januari 2015:** aankoop gebouw
- **Juni 2016:** gunning
- **Maart 2017:** eerste voorontwerp
- **November 2020:** start renovatie
- **2023:** opening en label 'door de Vlaamse overheid erkende culturele archiefinstelling'
- **Budget aankoop gebouw:** 5,8 miljoen euro
- **Totale prijs:** 28 miljoen euro
- **Kostprijs Open Oproep Vlaams Bouwmeester:** 33.275 euro
- **Subsidie Vlaamse Overheid (lokaal klimaatproject):** 187.500 euro
- **Contact**
Laurens Moubax,
sectormanager stadsontwikkeling,
laurens.moubax@herentals.be
Nick Verhoeven,
sectormanager vrije tijd,
nick.verhoeven@herentals.be